

Bijlage 8.

Toelichting Verordening op de afvoer van hemelwater gemeente Bronckhorst 2022

Algemeen

Door klimaatverandering wordt de kans op extreme buien groter en daarmee het risico op wateroverlast. Om de risico's (gezondheid, veiligheid of economisch) te beperken, is het nodig om maatregelen te nemen. Zowel rondom bestaande gebouwen als bij nieuwbouw is voldoende waterberging benodigd.

Gemeenten hebben wettelijke zorgtaken voor water en riolering. Het gemeentelijk waterbeleid ligt vast in een Watertakenplan en richt zich op afval-, hemel- en grondwater. In januari 2023 stelt de gemeenteraad een herzien Watertakenplan vast. Het afkoppelen van hemelwater is één van de speerpunten uit het Watertakenplan. Onderdeel van het herziene plan is het vaststellen van een Hemelwaterverordening gemeente Bronckhorst.

Waarom een Hemelwaterverordening?

Door klimaatveranderingen verandert het weerbeeld. Situaties die nu nog uitzonderlijk zijn, gaan in de toekomst vaker plaatsvinden. Dit kunnen lange periodes van droogte zijn, maar ook extreme buien. De bestaande riolering, ooit aangelegd voor een levensduur van 50 tot 80 jaar, kan deze hoeveelheid water niet verwerken.

De helft van het afstromende hemelwater is afkomstig van particuliere terreinen. Om het functioneren van het rioolstelsel ook in de toekomst te kunnen garanderen, zijn daarom zowel maatregelen nodig op openbare terreinen als op particuliere terreinen (van inwoners en bedrijven). Met de Hemelwaterverordening geeft de gemeente aan welke regels er gelden voor het verwerken van hemelwater (regenwater). De gemeente kan (indien noodzakelijk) de verplichting opleggen om in een gebied alle verharding af te koppelen van de gemeentelijke vuilwaterriolering. Dit kan gelden dan voor de openbare en/of de particuliere verharding.

Wanneer geldt de Hemelwaterverordening?

- **Bestaande situaties in de bebouwde kom:**
Voor bestaande situaties van aangesloten of afstromend hemelwater verandert in de meeste gevallen niets. Deze mogen voorlopig aangesloten blijven.
- **Buiten de bebouwde kom:**
In het buitengebied is geen vrijvervalriool aanwezig. Afvalwater wordt geloosd via drukriolering of een IBA. Deze systemen zijn niet geschikt voor de verwerking van hemelwater. Lozing van hemelwater op de gemeentelijke (druk)riolering is daarom niet toegestaan. Dit blijft ongewijzigd, zowel in bestaande situaties als bij nieuwbouw
- **Nieuwbouw in de bebouwde kom:** Alle nieuwe bebouwing en/of verharding (straatwerk) mag niet meer aangesloten worden op de gemeentelijke vuilwaterriolering en het hemelwater van deze verharding moet worden geïnfiltreerd op eigen terrein.
- **In- en uitbreidingsplannen:** Bij in- en uitbreidingslocaties dient al het hemelwater (dus ook op openbaar terrein) binnen het plangebied geïnfiltreerd te worden.

Wat zijn de regels?

Per m² afwaterend oppervlak moet berging gerealiseerd worden om het hemelwater op te kunnen vangen. Het hemelwater moet daarbij in maximaal 48 uur infiltreren in de bodem.

De benodigde berging is afhankelijk van de omvang van de toename van de verharding. Voor in- of uitbreidingslocatie gelden aanvullende eisen. Zie hiervoor Bijlage 1 bij de Hemelwaterverordening.

Hoe bereken ik de afwaterende oppervlakte?

Bepalend is het horizontale (dak) oppervlak. Dus in het geval van een hellend dak is het platte vlak inclusief de overstekken en de dakgoten maatgevend. Bij bestratingen gaat het gewoon om het oppervlak van de bestrating.

Hoe maak ik de gevraagde berging?

Als het particuliere verharding betreft is men in principe men vrij om te kiezen hoe men dit wil doen. Men kan kiezen voor bijvoorbeeld infiltratiekratten of infiltratieputten, maar men mag het hemelwater ook gewoon over het gazon laten stromen. Het water mag echter niet afstromen naar het terrein van de burens, tenzij men schriftelijke toestemming heeft van de betreffende burens.

Wat als ik niet kan infiltreren?

Er zijn gevallen waarbij men niet kan infiltreren op eigen terrein. Denk bijvoorbeeld aan:

- Gebieden met een slecht doorlatende ondergrond, zoals klei
- Grondwaterbeschermingsgebieden
- Gebieden met een bodem en/of grondwatervervuiling
- Bij een volledig bebouwd perceel

Als de perceelseigenaar kan onderbouwen dat op zijn perceel infiltratie van hemelwater niet mogelijk is, zijn er twee mogelijkheden:

- De perceelseigenaar legt de benodigde berging aan op eigen terrein en voert het hemelwater vervolgens vertraagd af naar een sloot van de gemeente of het waterschap. Dit moet volgens de eisen die het waterschap daaraan stelt. Instemming van de eigenaar van de sloot is een vereiste.
- De perceelseigenaar krijgt ontheffing van de gemeente voor de aanleg van de gevraagde berging infiltratievoorziening. Dan neemt de gemeente de verplichting over van de perceelseigenaar. Daarvoor betaalt de perceelseigenaar een vast bedrag per m3 inhoud berging aan de gemeente. De gemeente verplicht zich om binnen een redelijke termijn op een andere plek een berging en infiltratievoorziening aan te leggen. Indien mogelijk in de nabijheid van het betreffende perceel, maar in ieder geval binnen de gemeentegrenzen van de gemeente Bronckhorst.

Het ontvangen bedrag wordt gestort in het Waterbergingsfonds zodat inzichtelijk is wie wat heeft betaald en wanneer de gemeente het geld heeft ingezet voor de aanleg van een vervangende berging en infiltratievoorziening.

Wat als de gemeente niet binnen redelijke termijn een vervangende infiltratievoorziening aanlegt?

Als de gemeente niet binnen een redelijke termijn (uiterlijk 10 jaar) een vervangende infiltratievoorziening heeft aangelegd kan de betreffende perceelseigenaar het betaalde bedrag terugvragen.

Wat is de bergingseis bij de aanvraag afkoppelsubsidie?

Afkoppelsubsidie is aan te vragen voor bestaande bouwwerken en verhardingen van voor 2012 waarvan het hemelwater afstroomt op een gemeentelijk vuilwaterriool. Bij de afkoppelsubsidie geldt een eis van 20 mm (20 liter per m2) berging over het af te koppelen verhard oppervlak.